

65 rocznica bohaterskiej śmierci lotników brytyjskich w Sadkowej Górze

Autor: Danuta Żelazko
środa, 06 maja 2009

5 maja 1944 roku na uśpioną wioskę Sadkowa Góra, runął samolot należący do 148 Szwadronu Królewskich Sił Powietrznych Wielkiej Brytanii, samolot Halifax numerze BB 438. Samolot niósł pomoc walczącej z Hitlerowcami Armii Krajowej. W katastrofie zginęło pięciu z siedmiu członków załogi samolotu oraz 15-letnia Cecylia Podleszańska, na której rodzinne zabudowania upadły szczątki płonącego samolotu. Pozostali dwaj członkowie załogi dostali się do niewoli niemieckiej.

W wyniku katastrofy zginęli:

- Warrant Officer ERIK ALFRED ALDRED
- Flight Sergeant MICHAEL EDWIN AGAR
- Flight Sergeant NORMAN WILSON JOHNSTONE
- Flight Sergeant RONALD ALBERT MENDAY
- Flying Officer RALPH DAWES
- Cecylia Podleszańska

W 65 rocznicę tego wydarzenia, 5 maja tego roku, na placu obok pomnika poświęconego pamięci poległych, odbyła się uroczystość z udziałem Wojskowej Orkiestry Garnizonowej z Rzeszowa, Kompanii Honorowej 21 Brygady Strzelców Podhalańskich z Rzeszową, uświetniona obecnością znamienitych gości. Wśród nich:

- płk Andrew Nowak Attache Obrony Wielkiej Brytanii, wraz z małżonką Sarah Nowak
- Władysław Ortyl - Senator RP
- ppłk mgr inż. Mirosław Ciesielski - Wojskowy Komendant Uzupełnień w Mielcu
- mjr mgr inż. Daniel Chmielowiec - Z-ca Komendanta WKU w Mielcu
- Konrad Radzik - Oficer Prasowy 21 Brygady Strzelców Podhalańskich w Rzeszowie
- Józef Smaczny - W-ce Starosta Powiatu Mieleckiego

- Jacek Tarnowski - Burmistrz Miasta Połaniec
- Stanisław Lolo - Przewodniczący Rady Gminy Połaniec
- mł. insp. Mirosław Furdyna - Powiatowy Komendant Policji w Mielcu
- Beata Zakręcka - Radna Powiatowa
- Jan Mysona- Radny Powiatowy
- Leon Getinger - Wójt Gminy Czermin
- Edward Kowalski, Stanisław Adamczyk - Związek Bojowników o Wolność i Demokrację i Byłych Więźniów Politycznych Gminy Borowa
- Eugeniusz Serafiński - Związek Bojowników o Wolność i Demokrację i Byłych Więźniów Politycznych im. Władysława Jasińskiego "Jędrusie"
- Jan Duplaga - Asystent Mieczysława Janowskiego posła do Parlamentu Europejskiego
- Jacek Kopacz - Dyrektor Biura Poselskiego Krzysztofa Popiołka posła na Sejm RP
- Arkadiusz Bęben - asystent Jana Burego posła na Sejm RP
- Zbigniew Hojka - Dyrektor Personalny PZL Mielec.

Uroczystość rozpoczęły hymny Rzeczypospolitej Polskiej i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii, a po nich nastąpiła msza święta w intencji poległych lotników i Cecylii Podleszańskiej. Odświeżenia tablicy pamiątkowej, zawierającej informacje zgromadzone przez uczniów SP Gliny Małe o bohaterskich lotnikach, dokonał płk Andrew Nowak Attache Obrony Wielkiej Brytanii. Pamięć poległych salwą honorową uczciła Kompania Honorowa 21 Brygady Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa, delegacje złożyły wieńce i kwiaty pod pomnikiem. Następnie zebrani mieszkańcy wysłuchali montażu słowno – muzycznego w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Glinach Małych i Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Sadkowej Górze oraz ucznia gimnazjum w Pławie, a zaproszeni goście, zabierając głos nawiązali do patriotycznego wymiaru uroczystości.

Niezwykłą atrakcją okazał się krążący nad zebranymi samolot RWD-5R, który swoją historyczną sylwetką mocno zaabsorbował zebranych. RWD-5R jest jedyną latającą repliką przedwojennej awionetki turystyczno – sportowej zbudowaną w latach dziewięćdziesiątych przez Stowarzyszenie Lotnictwa Eksperymentalnego z funduszu składek społecznych. Stanowi on rekonstrukcję słynnego samolotu, zbudowanego w Polsce międzywojennej przez zespół konstruktorów: Stanisława Rogalskiego, Stanisława Wigurę i Jerzego Drzewieckiego. Jego nazwa pochodzi od pierwszych liter ich nazwisk. Na tym samolocie latał słynny przedwojenny duet lotników Żwirko – Wigura. Na maszynach RWD można było sięgnąć po sukcesy w skali światowej – takimi były zwycięstwa w międzynarodowych zawodach lotniczych Challenge 1932 i 1934. Ale jeszcze szerszym echem odbił się w 1933 roku wyczyn Stanisława Skarżyskiego, który na turystycznym RWD – 5 dokonał liczącego 3582 km przelotu przez Atlantyk, bijąc przy okazji rekord świata dla samolotów o ciężarze do 450 kg.

Organizatorzy uroczystości – Wójt Gminy Borowa, Przewodniczący Rady Gminy, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sadkowa Góra „Inicjatywa”, KGW i OSP w Sadkowej Górze, Danuta Żelazko – dyr. SP Gliny Małe i przew. komitetu organizacyjnego dziękują gorąco wszystkim, bez których serca, pomocy i osobistego zaangażowania, realizacja tego przedsięwzięcia nie byłaby możliwa.